

Vereniging Buurtbelang Museumplein

Formatted: Font color: Background 1

Amsterdam, 8 september 2017

Aan: Burgemeester van Amsterdam mr. E. van der Laan
T.a.v. Evenementenbureau
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Zienswijze van belanghebbenden op de uitwerking van de Evenementennota: Beleidsregel geluid-beleid voor evenementen en locatieprofiel Museumplein
Dossiernummer 2016-18800.

Zeer geachte heer Burgemeester,

Hierbij maken wij als bestuur van de Vereniging Buurtbelang Museumplein, dat de drie omliggende buurten overkoepelt, gebruik van de gelegenheid om een zienswijze in te dienen ter voorbereiding van uw besluit over de Evenementennota.

In verband met de doelstelling van onze Vereniging richten wij ons in het bijzonder op het locatieprofiel Museumplein.

Vooraf spreken wij onze erkentelijkheid uit over de geboden mogelijkheden om vooraf inspraak te leveren op het locatieprofiel door Stadsdeel Zuid. Niettemin zijn niet al onze punten hier goed over het voetlicht gekomen, in ieder geval zijn ze niet voldoende in de tekst neergeslagen. Wij hebben als verenigde bewoners van de drie buurten rond het Museumplein drie hoofdopmerkingen:

1. Onvoldoende op visie gebaseerde criteria voor het toekennen van vergunningen;
2. Behoefte aan meer specifieke geluidsnormen;
3. Procedure met betrekking tot de Programmacommissie.

Ad 1. Visie

De belangrijkste kanttekening is dat de normering voor het toekennen van vergunningen voor evenementen onvoldoende scherp is geformuleerd.

Tot dusver hebben wij de bekende tekst kunnen onderschrijven, die luidt: "Het Museumplein biedt ruimte voor culturele evenementen in de breedste zin van het woord. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het karakter van de culturele instellingen gelegen aan het plein en bij de verscheidenheid aan voorkeuren binnen de bevolkingsgroepen in Amsterdam." (de toevoeging 'Culturele evenementen dienen van wereldklasse te zijn en hebben een hoogwaardige uitstraling' is nu weggelaten; ach daar kunnen wij mee leven).

In de praktijk blijkt deze tekst echter dermate elastisch (vooral door de toevoeging 'in de breedste zin van het woord') dat zij te weinig focus oplevert voor de vergunningverlening. Wij missen een visie op de functie en betekenis van het Museumplein, welke visie de bedoelde focus zou kunnen bieden.

Die functie van het Museumplein bestaat wat ons betreft uit twee onderdelen:

- herkenbaar cultureel centrum van het land (niet perse in de breedste zin van het woord, maar het betreft cultureel met een grote C, kunst van topinstellingen).
- open ontmoetingsplaats voor mensen, locus voor politieke demonstraties, maar vooral toegankelijke verblijfsfunctie voor bewoners en toeristen. In dit opzicht vertoont het plein op zomere dagen een haast paradijselijke aanblik met al die groepjes mensen in het gras, soms een balletje trappend, foto's makend, etcetera.

Het is daarmee meteen duidelijk wat voor evenementen hier wel en niet passend zijn. Niet evenementen die afsluiting van grote delen van het plein meebrengen, niet evenementen die een voornamelijk commercieel karakter hebben (promotie van een product of merk). Ook dus niet sportevenementen zoals het EK Atletiek, de Public Viewings voor het WK en Amsterdam Polo, waarvoor het plein moest worden afgezet. Wellicht zijn in zeer bijzondere omstandigheden uitzonderingen op deze regel mogelijk, maar daar voorziet de uitzonderingsclausule van het Evenementenbeleid op hoofdlijnen in (bijvoorbeeld situaties als inhuldiging van de Koning).

Wij stellen met tevredenheid vast dat veel zeer grote en overlastgevende feestelijkheden de laatste jaren zijn geweerd. Zo is Koningsdag de laatste jaren een veel prettiger feest hier dan vroeger met Radio 538. Ook de Ajax-huldigingen waren de laatste jaren verbannen. Houden zo! De ervaring in 2011 en in 2017 heeft voldoende aangetoond dat het plein voor Ajax-huldigingen en dergelijke door de enorme toeloop van uitgelaten publiek niet geschikt is. De balans tussen de nodige voorzorgsmaatregelen en de kans dat het toch nog uit de hand loopt is hier zoek.

Wij herinneren hier aan de terechte opmerking van de burgemeester in de stakeholders-bijeenkomst vlak voor de recente Ajax viewing. Hij betoogde toen dat er voor "evenementen van deze omvang" maar één locatie in de stad geschikt is, namelijk het Museumplein. Dat is een negatieve redenering waarmee alle grote evenementen hier dreigen terecht te komen. Museumplein als afvalputje? Met die constatering mag de gemeente niet berusten.

De stad heeft dringend behoefte aan een meer passende locatie voor dit soort festiviteiten in een minder kwetsbare omgeving. Die zou in de omgeving van de Johan Cruijff-Arena gevonden kunnen worden, als er flink zou worden geïnvesteerd in het aantrekkelijk maken van de ambiance daar. Geld speelt voor de gemeente kennelijk geen rol, gelet op de miljoenen die nu worden uitgegeven voor beveiliging en beheersing van de festiviteiten op het Museumplein (nog steeds niet voldoende om de omliggende buurten voor ongewenste overloopeffecten te behoeden¹). Dus doen wij een oproep om met spoed werk te maken van het scheppen van een dergelijke voorziening, waaraan kennelijk dringend behoefte bestaat.

Voetbal is voor het gemeentebestuur klaarblijkelijk een aanleiding om de grenzen van het redelijke op te zoeken en te overschrijden.

In 2014 werd een uitzonderlijke situatie aanwezig geacht door goede prestaties van het Nederlands elftal tijdens het WK voetbal in Rio de Janeiro. Daar moest de openheid van het Museumplein voor wijken. Wij stellen vast dat de drie Public Viewings van wedstrijden de afhekking van het plein gedurende drie weken niet rechtvaardigden. Weliswaar is er bij deze gelegenheden weinig overlast gesignaleerd, maar het plein kon in deze zomermaanden met veel toeristenbezoek te lange tijd niet aan zijn eigenlijke hoofdfunctie voldoen.

Die overlast is wel opgetreden tijdens een volgende Public Viewing, op 24 mei jl, toen Ajax kans had een Europese hoofdprijs in de wacht te slepen. Daar kwamen maar liefst 120.000 fans op af. Hoewel het locatieprofiel een aantal van 100.000 als maximum noemt, werd voor de huldiging zelfs rekening gehouden met 150.000 bezoekers, teken dat grenzen bij voetbal niet meer gelden. De menigte kon ondanks de kostbare voorbereiding en enorme inspanningen van gemeente en beveiligers ternauwernood gemanaged worden, maar de meestal beschonken lieden die er niet meer in konden en moesten afdruipten, koelden hun woede op de omliggende buurten. Sommigen rukten bijvoorbeeld in de Johannes Vermeerbuurt een verkeersbord uit de grond om daarmee als

¹ Wij verwijzen korthedshalve naar de inbreng vanuit onze buurten voor de evaluatie van de Public Viewing van 24 mei.

een stormram te dreigen. Wij willen dit niet meer meemaken en zouden graag zien dat het locatieprofiel tot uiting brengt dat de 'uitzonderingsclausule' uit het Evenementenbeleid, bedoeld voor de Koning, de Amerikaanse president e.d. niet meer van stal wordt gehaald voor dergelijke voetbal evenementen.

Bij de programmering van grootschalige evenementen zou de gemeente meer rekening moeten houden met de effecten van internet op de samenleving, met name bij dit soort gebeurtenissen, omdat dat bijdraagt aan de toenemende onbeheersbaarheid daarvan op open ruimtes als het Museumplein in een bewoonde omgeving. De ongekende mobilisatiefunctie van de sociale media op internet zorgt voor een veel grotere en snellere instroom van publiek dat ook tijdens het evenement voortdurend met elkaar in contact staat en daardoor openbare orde acties van de autoriteiten onmiddellijk kan counteren. Daardoor kunnen in de omringende buurten agressieve zwervgroepen ontstaan die het gehele evenement onbeheersbaar maken. Het verloop van de gebeurtenissen op 24 mei liet dat goed zien. Wij missen een verantwoording waarom in deze tijd met deze technologie het nog aanvaardbaar is dat vanwege de overheid grote groepen potentieel agressieve supporters naar een relatief besloten plek als het Museumplein worden geleid.

De programmering voor evenementen op het Museumplein zou vooral het karakter van het plein moeten weerspiegelen. De gemeente moet zich ervan bewust zijn dat de uitstraling van dit plein voor veel organisatoren een aantrekkingskracht heeft om hier te kunnen optreden. Die prestige-overweging kan dus reden zijn voor een aanvraag, ook al is dit niet de meest geschikte locatie.

Ons bezwaar tegen het evenementenbeleid, zoals het tot dusver werkte en straks weer dreigt te gaan, is dat het onvoldoende sturend en selectief was. Als een organisator te kennen gaf dat zij deze locatie verkies, dan wordt alleen gekeken of daar bezwaren tegen bestaan. Niet zozeer of deze activiteit hier wel past, of beter op een andere plek in de stad zou passen.

Wij verzoeken u in ieder geval voor het Museumplein onderscheid te maken in categorieën evenementen en die niet allemaal even zwaar te laten wegen bij de vergunningverlening.

1. politieke demonstraties (hors concours; kan altijd)
2. kunstuitingen, Cultuur met grote C (hoort bij het plein, hoge prioriteit)
3. maatschappelijke en sportieve activiteiten (niet perse uitgesloten, maar zelden passend) Wij zouden geen bezwaar hebben tegen 1 of 2 van de 6 voor toestaan van dergelijke evenementen.
4. commercie en volksvermaak (aanvraag niet te honoreren)

Positief vinden wij in het locatieprofiel dat de activiteiten waarvan het hoofddoel reclame/marketing is, niet zijn toegestaan. Ook positief is dat de hoofdfunctie verpozing, open en toegankelijk, wordt erkend. Alleen dit laatste gaat helaas niet zover dat het Museumplein een soortgelijke status als parken toekomt, namelijk in principe niet af te sluiten.

Wij willen het Amsterdam Polo Event gebruiken om onze kritiek te illustreren. Dit evenement is in 2016 en 2017 toegelaten, hoewel het alleen bij een zeer ruime uitleg aan de criteria voldoet.

Dan zijn die criteria dus onvoldoende discriminerend.

Om te beginnen heeft de indiener van de aanvraag nergens aangegeven welk voor deze locatie relevant doel of nut dit evenement (dat in zijn naamgeving de woorden Polo Event aan Museumplein verbindt) dan wel beoogt te dienen. Polo met paarden is een dure sport (iets anders dan cultuur) voor een zeer kleine kapitaalachtige bovenlaag, kennelijk een groep die voor de sponsor Holland Casino interessant is. Een evident belang van dit spektakel is de commerciële functie, waaraan het Museumplein (dat voor sponsors veel uitstraling en prestige aan hun presentie toevoegt) niet zouden moeten worden opgeofferd.

Niet voor niets had de Programmacommissie van het Stadsdeel afwijzend geadviseerd. Toch ging de stadsdeelvoorzitter akkoord. Wij noemden in onze zienswijze uit 2016 bij gebrek aan overtuigende voordelen alleen maar nadelen van het evenement, waarvan de belangrijkste is dat het open ontmoetingskarakter van het Museumplein voor een week ernstig is ingeperkt. Dat de stadsdeelvoorzitter toch meende dit onzinnige evenement hier te moeten toestaan, geeft aan dat zijn discretionaire ruimte te breed was geformuleerd.

Ad 2. Geluid

Over geluidhinder zijn de opvattingen recentelijk beter onderbouwd en meer toegespitst. Wij verzoeken u de normen van de Nederlandse Stichting Geluidshinder te willen verwerken voor de hele stad, maar in ieder geval voor de locatie Museumplein. Wij sluiten ons graag aan bij de brief van de Vereniging Vrienden van de Binnenstad van 7 oktober 2016.

Als we de Beleidsregel Geluidbeleid bij Evenementen hiernaast leggen, stellen we met genoeg vast dat er al veel is overgenomen, maar dat op enkele punten aanscherping nog gewenst is.

- Stel eisen aan techniek om de overlast voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Er wordt in de Beleidsregel inderdaad verwezen naar "Best Beschikbare Technieken", maar concretisering ontbreekt daarbij. Bijvoorbeeld luidsprekers niet vanaf het podium, maar verspreid over het festivalterrein, met geluidsproductie aan de voorkant en nauwelijks naar de achterkant;
- Over bastonen wordt alleen gezegd dat hier nog onderzoek naar plaatsvindt. Er bestaat echter een simpele en beproefde norm voor: Geen geluid onder 50 Hz! Wij zien geen reden om deze norm niet te volgen in de Beleidsregel.
- Wat ook in de Beleidsregel ontbreekt is de opdracht rekening te houden met de meewindcondities en de dichtstbijzijnde woongebouwen (in casu Paulus Potterstraat 5 bij oostenwind en Museumplein 7 bij westenwind);
- Er zijn twee vaste meetpunten aangegeven op de Gabriel Metsustraat en de Teniersstraat. Hieraan zouden moeten worden toegevoegd de Van Baerlestraat/hoek Jan Willem Brouwersstraat en het appartementengebouw Paulus Potterstraat 5.

Wij zien niet in waarom voor evenementen van 'hoog maatschappelijk belang' een zo grote verhoging van de norm toegestaan zou mogen worden (95 dB(C) in plaats van 85!). Moet het belang van een bijeenkomst kracht worden bijgezet door de indringendheid van het erbij geproduceerde lawaai? Als het met minder kan, dan moet het ook, omdat de schade die door overmatige geluidsproductie wordt veroorzaakt niet onderschat moet worden. Geluidshinder en de daaruit voortvloeiende schade zijn reëel en grenzen die op goede gronden worden gesteld uit oogpunt van gezondheid en welzijn, mogen niet op speciale gelegenheden worden opgerekt. Mag men op Koningsdag ook straffeloos ruiten ingooien of zijn vrouw slaan?

Ad 3. Procedure

Er is voor het Museumplein een programmacommissie. Deze adviseert aan de verantwoordelijke beslisser, in casu de gemandateerde voorzitter van de Bestuurscommissie Zuid. Zoals passend bij dergelijke adviesorganen, zouden de adviezen openbaar moeten zijn. De beslissingen mogen alleen gemotiveerd afwijken van de advisering en deze motiveringen dienen dan ook actief te worden gepubliceerd. Deze normale procedureregels zijn nieuw en dienen in de nota /locatieprofielen te worden opgenomen.

Vertrouwend dat u bovenstaande opmerkingen ter harte zult nemen, tekenen wij,

Hoogachtend
Het bestuur van de VBM,

_____, Voorzitter

Formatted: Font color: Background 1